

Batxillerat en Ciències Religioses

Moral Fonamental

- **Titulació:** Batxillerat en Ciències Religioses
- **Modalitat:** Iscreb Presencial
- **Curs:** 1er | **Semestre:** 1r | **ECTS:** 4 | **Hores de classe setmanals:** 2
- **Àrea:** Diàleg | **Període lectiu:** 1r semestre
- **Professorat:** [Dr. Antoni Nello i Figa](#) | **Llengua:** Català

Justificació

La **teologia moral fonamental** introdueix l'estudiant en la **justificació i abast** de la reflexió sobre la moral cristiana, la proposta de vida adreçada a la humanitat per Déu revelat en Jesucrist, proposta que constitueix una exigència de la fe i la seva complementària vivència. Planteja, també, el **marc conceptual vertebrador** de la vida moral amb els grans temes propis de l'ètica rellegits en clau teològica, temes que després serviran per afrontar els diversos àmbits d'aplicació de la moral cristiana.

Requisits i orientacions prèvies

Sense requisits previs donada la ubicació de la assignatura en el primer semestre del primer curs caldrà, tanmateix, **recorre a la presentació sintètica d'aportacions pròpies d'altres disciplines** teològiques i filosòfiques necessàries per a la construcció del discurs teològico-moral. Així, caldrà tenir present aspectes puntuals del discurs antropològic, metafísic, bíblic i dogmàtic en aquells trets que seran després aprofundits en les respectives matèries però que són constitutius i fonamentadors dels discurs teològico-moral.

Competències i Objectius

Competències

La assignatura de teologia moral fonamental participa en l'assoliment de la majoria de competències transversal i generals específiques, posant especial accent en les següents:

Competències transversals

A. Instrumentals

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi

2. Comunicació escrita
- B. Interpersonals
 1. Capacitat crítica i autocrítica
 2. Compromís ètic
- C. Sistèmiques
 1. Aprenentatge
 2. Habilitat per treballar de forma autònoma

Competències generals específiques

- A. Competències de coneixements Disciplinaris o Acadèmics
 1. Plantejament de la dimensió del “sentit” i la seva integració en la “dimensió religiosa” des d’una perspectiva universitària i interdisciplinària.
 2. Coneixement del “fet religiós” i el “fet cristià” com a possibilitat d’opció de vida en els diversos nivells i àmbits de l’existència. Espiritualitat que se’n desprèn.
- B. Competències del “saber fer”
 1. Desenvolupament de la capacitat crítica respecte d’un objecte d’estudi determinat.
 2. Capacitat de comprendre, relacionar i situar-se críticament davant d’idees, valors, actituds.
- C. Competències d’Actitud (ser)
 1. Assumir valors, actituds i sensibilitats d’acord amb el missatge cristià.
 2. Sensibilitat envers la diversitat d’opinions, pràctiques i estils de vida.

Competències específiques de Moral

1. Capacitat de justificació i coneixement de l’estructura i la dinàmica del fet moral i del lloc de la moral en la vida de fe dels creients i de la pròpia comunitat cristiana.
2. Coneixement crític i rigorós dels fonaments bíblics i teològics de la Moral Cristiana així com de la seva eclesialitat. Comprensió de la reflexió teològico-moral en el seu dinamisme històric..
3. Comprensió dels principis i conceptes de la Moral cristiana, així com de la seva articulació en els seus diferents camps (Moral Fonamental; Moral de l’amor i la sexualitat; Moral de la vida (bioètica) i Moral Social ...).
4. Comprensió de les dimensions ètiques de la fe cristiana i de la seva relació amb altres àrees de coneixement, com ara l’antropologia, la teologia, la Bíblia, les ciències humanes...
5. Comprensió del lloc de la Moral cristiana en el conjunt de la nostra societat, marcada per la laïcitat i la pluralitat, religiosa, ètica i cultural, i del sentit i les possibilitats de diàleg amb altres sensibilitats ètiques.
6. Coneixement i comprensió de la metodologia emprada. Capacitat per a consultar Documents del Magisteri i Obres sobre Moral. Capacitat per a llegir críticament les propostes ètiques teòriques i fàctiques que es donen a la nostra societat.

Objectius:

1. Descobrir la dimensió ètica de l’existència humana en l’horitzó de la pregunta pel sentit i la proposta que en fa la revelació cristiana.
2. Conèixer la fonamentació i justificació de l’estudi de la moral cristiana en l’escenari de la ètica com a disciplina.
3. Plantejar les grans qüestions vertebradores i explicatives de la responsabilitat humana.
4. Saber llegir críticament documentació teològico-moral.
5. Assumir els reptes que planteja una vida cridada a ser viscuda amb responsabilitat.

Continguts

1. Moral i ètica: entitat i identitat.
2. Teologia moral i ètica teològica: aproximació al caràcter i al comportament creient de l’home configurat per Jesucrist.
3. Teologia moral fonamental i teologia moral especial: estructuració general i continguts específics.
4. Temes de moral fonamental

- a. La qüestió ètica.
- b. La ètica cristiana en el context de la postmodernitat.
- c. La renovació de la teologia moral al Concili Vaticà II.
- d. La proposta moral del Nou Testament.
- e. La identificació de la moral cristiana en el ventall de les ètiques.
- f. La ineludible racionalitat de la moral cristiana: la llei natural i la interdisciplinarietat.
- g. La necessària eclesialitat de la moral cristiana: la paraula del magisteri.
- h. La persona, subjecte de la moralitat.
- i. La consciència i l'opció fonamental, articulacions subjectives de la moralitat.
- j. El valor i la norma morals, articulacions objectives de la moralitat.
- k. El pecat, categoria moral negativa.
- l. La virtut, categoria moral positiva.

Metodologia i Avaluació

Metodologia:

1. Activitat a l'aula: 40%
Exposició del professor
2. Activitat fora de l'aula: 60%
Lectura personal de texts bàsic i rellevants de la teologia moral fonamental (20%)
Elaboració de resums crítics (20%)
Estudi personal dels grans temes desenvolupats a l'aula (20%)

Avaluació:

1. Prova escrita: 80%
2. Treball personal de cerca i anàlisi d'informació: 20%

Bibliografia

- DDAA., *Nuevo diccionario de teología moral*, Madrid 1992.
- DDAA., *Conceptos fundamentales de ética teológica*, M. Vidal ed., Madrid 1992.
- DDAA., *Repensar 8 conceptes clau de la moral*, Pere Lluís Font coord., Cruïlla-Fundació Joan Maragall, Barcelona, 2010
- CEE, *La veritat us farà lliures. Instrucció Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola sobre la consciència cristiana davant l'actual situació moral de la nostra societat*, 20 de novembre de 1990, Barcelona, Claret 1990.
- CONCILI ECUMENIC VATICÀ II, *Constitucions, decrets, declaracions*, Barcelona, Claret 1993.
- CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA FE, *Catecisme de l'Església Catòlica*, 1992
- DEMMER, K., *Introducción a la teología moral*, Estella, Verbo divino 1994.
- FLECHA, J.R., *Teología moral fundamental*, Madrid, Bac 1994.
- JOAN PAU II, *Veritatis splendor*, 6 d'agost de 1993, Barcelona, Claret 1993.
- LÓPEZ AZPITARTE, E., *Hacia una nueva visión de la ética cristiana*, Santander, Sal terrae 2003.
- MORA, G., *La vida cristiana. Teología moral fonamental*, Facultat de Teologia de Catalunya, Barcelona 2004.

